

59 אלו של הקטרת כולם והקטרת מקצתם נכללים באזהרה אחת של
60 'זאשה לא תתנו מהם', ואף שהם נחלקים לשני לאוים אין לוקים
61 עליהם אלא פעם אחת בלבד.
62 מקשה הגמרא על אביי מהברייתא שהובאה לעיל (ט): **מִיִּתְּבִי, הלא**
63 **שנינו בברייתא, הַמְּקַדְּשֵׁי פְעָלִי מוּמִין לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ** והקריבם, **עוֹבֵר**
64 **מְשׁוּם הַמִּשְׁחָה שְׁמוֹת, משום 'בל תקדישו', ומשום 'בל תשחטו',**
65 **ומשום 'בל תזרקו', ומשום 'בל תקטירו כולו', ומשום 'בל תקטרו**
66 **מקצתו'. וְהַיּוֹבְחָא** היא מברייתא זו על מה ד'אמר אביי שהמקטיר
67 את כולו אינו לוקה אלא פעם אחת, שכן לדבריו אין כאן אלא ארבע
68 מלקיות ולא חמש. מתרצת הגמרא: **אֲמַר לך אביי, מה שאמרה**
69 **הברייתא שלוקים משום 'בל תקטירו כולו' ו'בל תקטירו מקצתו', אין**
70 **כוונתה לחייב על אותה הקטרה של אדם אחד שני חיובי מלקות,**
71 **אלא בַּגְּבֵרֵי קַתְנֵי – בשני בני אדם שנינו כן, שהמקטיר את כולו**
72 **לוקה משום 'בל תקטירו כולו', וכן המקטיר מקצתו לוקה משום 'בל**
73 **תקטירו מקצתו'.**
74 דוחה הגמרא תירוץ זה: **אִי בְּשֵׁי גְבֵרֵי** מדברת הברייתא, מדוע
75 שנתה **עוֹבֵר** בחמישה שמות, הלא **עוֹבֵרֵין** בחמישה שמות **מִיָּעֵי**
76 **לִיה** – היה לה לומר. **אַלְא פְּשִׁיטָא** שהברייתא מדברת בְּהַדְּרָא גְבֵרָא
77 ובהקטרה אחת שחייבים עליה שנים, ואם כן היא תְּיּוֹבְחָא על מה
78 ד'אמר אביי שאינו חייב אלא אחת.
79 מתרצת הגמרא: **אֲמַר לך אביי, אֲפִיק** [–הוצא] הַקְּטָרֶת מִקְצַתוֹ
80 מכלל חמשת השמות שחייבה עליהן הברייתא, וְעִיָּיל [–הכנס]
81 במקומה קְבֻלָּת הַדָּם, שגם עליה לוקים בבעל מום.
82 דוחה הגמרא: הלא קְבֻלָּת דָּם בעל מום רק לְרַבֵּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה
83 אֵית לִיה [–יש] איסור, אבל לְתַנָּא קַמָּא לִית לִיה [–אין] בה איסור,
84 כמבואר בהמשך דברי הברייתא. מסיקה הגמרא: אכן קַשְׁיָא [–קשה]
85 מדברי הברייתא על שיטת אביי.
86 הגמרא מביאה דחיה זו בלשון אחרת: **לִישָׁנָא אַחֲרֵינָא, וְהָא**
87 **מְדַסְפָּא** בשיטת רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה הִיא שְׁנוּיָא, שכן שנינו בה
88 רַבִּי יוֹסִי ברבי יהודה אומר אף על קבלת הדם, מוכח שהִישָׁנָא
89 שְׁנוּיָא בשיטת רַבִּינָן החולקים עליו, וסבורים שאין עוברים על קבלת
90 הדם, ואם כן בהכרח שחמשת השמות השניים ברישא כוללים
91 הקטרת כולו והקטרת מקצתו, וברייתא זו היא תְּיּוֹבְחָא דַּאֲבֵי
92 האומר שאין לוקים על שתיהן אלא אחת. מסיקה הגמרא: אכן
93 תְּיּוֹבְחָא היא על אביי ונדרחו דבריו.

משנה

94 הלכה בידינו שאין אדם ממיר אלא על קרבן שלו, ולא על קרבן
95 חבירו. המשנה שלפנינו דנה מי הוא הנחשב לבעלים של הקרבן:
96 הַכֹּהֲנִים מְמִירִין רק בקרבנות שְׁלֵהָן, שהם בעצמם הקדישו אותם
97 כדי להתכפר בהם, ויִשְׂרָאֵל מְמִירִין בקרבנות שְׁלֵהָן. אבל אין
98 הַכֹּהֲנִים מְמִירִין לֹא בַּחֲטָאָת וְלֹא בְּאֲשָׁם שנתן להם הבעלים כדי
99 שיקריבו אותם עבורו. ואף על פי שבשרם נאכל לכהנים כדין קדשי
100 קדשים, מכל מקום אין הכהנים זוכים בו אלא לאחר הקטרת
101 אימוריהם, אבל בחייהם עדיין אין לכהנים חלק בהם, ואין ממירים
102 בקרבן אלא בחייה, ואין אדם ממיר בקרבן שאינו שלו. וכן לֹא
103 ממירים הכהנים בַּכְּבוֹד, ואפילו שזוכה בו הכהן בעודו בחיים קודם
104 שחיטתו. ובסמוך יבואר טעם הדבר.
105 תמה ואֲמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי, מִפְּנֵי מָה אין הכהנים מְמִירִין
106 בַּכְּבוֹד, הלא הוא קרבן שלהם לכל דבר. השיב ואֲמַר לוֹ רַבִּי
107 עֲקִיבָא, הלא גם חֲטָאָת וְאֲשָׁם הם מִתְּנָה לַכֹּהֵן, וְגַם בְּכוֹר הוא
108 מִתְּנָה לַכֹּהֵן, ואם כן יש ללמוד בכור כבוד מחטאת ואשם, מִה חֲטָאָת
109 וְאֲשָׁם אֵין הכהנים מְמִירִין בּוֹ אפילו שנתן להם בשרם בבמתנה,
110 אֲפֵי כִּסּוּר אֵין הם מְמִירִין בּוֹ אפילו שהיא שניה שלהם.
111 אֲמַר לוֹ רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי לרבי עקיבא. מַה (לו) [לִי] בכך שאין
112 הכהן ממיר בחטאת ואשם, ומה דמיון הוא לבכור. הלא אֵם אֵינּוּ
113 מְמִיר בַּחֲטָאָת וְאֲשָׁם זהו משום שְׁאֵין הכהנים זְכוּיִן בָּהֶן בַּחֲתִיקָתָן
114 אלא רק לאחר הקטרת אימוריהם, אך האם תַּאֲמַר כן גם בַּכְּבוֹד
115

1 נאמר בבעל מום (ויקרא כב ג') **וְיָשׁוּר וְשָׂדֶה שְׂרָעָה וְקָלוּט, נְדָבָה תַעֲשֶׂה**
2 **[אוֹתוֹ]** וְלַנְּדָר לֹא יִרְצֶה, ו'נדרבה' זֶה קְדָשֵׁי לְבַדְק הַבַּיִת, ובא הכתוב
3 ללמדנו שמקדישים בעל מום לבדק הבית. ואֵין לִי אֲלֵא שמקדישים
4 בעל מום לבדק הבית בתורת נְדָבָה שהיא באמירת 'הרי זו לבדק
5 הבית', אבל בתורת נְדָר שהוא באמירת 'הרי עלי בהמה לבדק
6 הבית', מִנֵּין שמצוה להביא דווקא בעל מום לתשלום נדרו, תְּלַמּוּד
7 לְזַמֵּר 'וְלַנְּדָר'. ואף שלפי פשוטו של מקרא תיבת 'ולנדר' אינה המשך
8 לאמור בתחילת הכתוב 'נדבה תעשה אותו', אלא באה להזהיר שלא
9 להקדישו למזבח כמבואר בסמוך, מכל מקום יש לדרוש את הכתוב
10 גם באופן זה, 'נדבה תעשה אותו ולנדר', כלומר, הבא בעל מום
11 לבדק הבית בין בתורת נדבה ובין בתורת נדר.
12 ממשיכה הברייתא לפרש את המשך הכתוב האמור: וְכֹל יְקִידְשׁוּ
13 בעל מום אֲפִילוּ לְקָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ, תְּלַמּוּד לְזַמֵּר 'וְלַנְּדָר לֹא יִרְצֶה,
14 ו'לנדר' זֶה קְדָשֵׁי מִזְבֵּחַ שאין מקדישים בעל מום לשמם, שכן
15 משמעות 'לא ירצה' היא למזבח שמרצה ומכפר. ואֵין לִי אֲלֵא נְדָר,
16 שאם אמר 'הרי עלי בהמה למזבח' לא יביא בעלת מום, אבל בַּנְּדָבָה
17 של 'הרי זו' מִנֵּין לנו שאין נודבים בעלת מום. תְּלַמּוּד לְזַמֵּר בתחילת
18 הכתוב 'נְדָבָה', והרי זה כאילו נאמר 'נדבה או נדר שתעשה מבעל
19 מום למזבח, לא ירצה'. רַבִּי אוֹמְר, מה שנאמר בבעל מום 'לֹא
20 יִרְצֶה', בַּהֲרַצְאָת גּוֹפוֹ של בעל מום למזבח הַתְּנוּבָה מְדַבֵּר.
21 שואלת הגמרא: הלא דברי רבי הִינּוּ כדברי תַּנָּא קַמָּא, ושניהם
22 מעמידים את 'לא ירצה' בקדשי מזבח, ואם כן במה נחלקו. מֵאִי לֹא
23 בְּהָא קַמִּיפְלָגִי – האם לא נחלקו בדברי רבא לעיל, שאסר הכתוב
24 להקדיש בעל מום גם בקדושת דמים לצורך הבאת נסכים. דְּתַנָּא
25 קַמָּא סָבַר, אֲפִילוּ אֶקְדָּשִׁיה לְדַמֵּי נְסָכִים נְמִי לְקִי מְשׁוּם 'בל
26 תקדישו', וְאוּלַם רַבִּי סָבַר, שדווקא בַּהֲקִידְשׁוֹ לַהֲרַצְאָת [להקרבנות]
27 גּוֹפוֹ (נְמִי) לְקִי מְשׁוּם הלאו האמור, אֲכָל בְּאוּפֹן שֶׁהַקְּדִישׁוֹ לְצוּרָךְ
28 דַּמֵּי נְסָכִים לֹא לְקִי. מסיקה הגמרא: אכן שְׁמַע מֵנָה מדברי תנא
29 קמא שגם אם הקדישו לדמי נסכים לוקה, וכדברי רבא.
30 הגמרא מביאה דרשה נוספת מתיבת 'אותו' שבכתוב האמור. שואלת
31 הגמרא: מֵאִילָא 'ולנדר' לא נאמר שם לְמָה לִי, ומדוע אין די שיכתב
32 'נדבה תעשה, ולנדר לא ירצה'. משיבה הגמרא: ייתור זה בא
33 לְבִדְתַּנָּיָא, ממה שנאמר 'נְדָבָה תַעֲשֶׂה אוֹתוֹ' ללמדנו, דווקא אוֹתוֹ
34 ו–את הבעל מום] תַעֲשֶׂה נְדָבָה לבדק הבית, וְאוּלַם אִי אַתְּהּ עוֹשֶׂה
35 תְּמִים הראוי למזבח נְדָבָה לְבַדְק הַבַּיִת, אלא יש להקדישו רק
36 למזבח. מִיָּנִין אַמְרוּ, הַמְּקַדְּשֵׁי תְּמִימִים לְבַדְק הַבַּיִת עוֹבֵר אֵיסוּר
37 עֲשֶׂה זה של 'נדבה תעשה אותו'. וּמִנֵּין שהוא עובר אֵף בְּלֹא תַעֲשֶׂה,
38 שְׁנֵאֲמַר בתחילת פרשה זו (שם כב ז') 'וְיַדְבֵּר ה' אֵל מִשָּׂה לְאָמְר',
39 וְלִימֹד כתוב זה על הַפְּרִשָׁה כולה שְׁהִיא בְּלֹא, וכל הדינים
40 האמורים בה מוזהרים גם בלא תעשה. דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה.
41 הגמרא מביאה את ביאור התנאים בדרשה זו: אֲמַר לִיה רַבִּי לֵכֹר
42 קַפְרָא, מֵאִי [–אין] מְשַׁמֵּעַ בתחילת הענין (ויקרא כב ז') אֵל
43 אֲמַר לִיה בר קפרא, דְּבַתִּיב בתחילת הענין (ויקרא כב ז') 'וְיַדְבֵּר ה' אֵל
44 מִשָּׂה לְאָמְר', ו'לאמר' הוא קיצור של 'לֹא נִאֲמַר' בְּדָבָרִים, כלומר,
45 כאילו נאמר לאו בדברים אלו. בִּי רַבִּי אֲמַרִי – החכמים שבבית
46 מדרשו של רבי אמרו, 'לאמר' הוא קיצור של (לא) [לֹא] אֲמַרוּ,
47 שצויה הקדוש ברוך הוא למשה לאסור להם את כל האיטורים
48 שבפרשה באיסור לאו.
49 הגמרא מביאה מחלוקת אמוראים במנין המלקות שבהקטרת בעל
50 מום למזבח: אֵיתְמַר, הַמַּעֲלָה אַבְרֵי פְעָלִי מוּמִין לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ
51 ומקטירים שם, נחלקו אמוראים בעונשו. (אמר) רַבָּא [אמר], עוֹבֵר
52 גם מְשׁוּם 'בל תקטירו כולו', וגם מְשׁוּם 'בל תקטירו מקצתו'
53 ולוקה פעמיים. שכן דורשת הברייתא לעיל (ט) ממה שנאמר 'זאשה
54 לא תתנו' שיש איסור על הקטרת כל אברי בעל מום, ומ'מהם'
55 דורשת הברייתא שיש איסור בפני עצמו על הקטרת מקצת אברי
56 בעל מום, ונמצא שאם הקטיר את כל האברים עבר על שני איטורים,
57 שכן בהקטרת כולם נכללת גם הקטרת מקצתם. (אמר) ואֲבֵי
58 [אמר], אֵין לִזְכוּן עַל לֹא שֶׁבְּבִלְלוּת שתי פעמים. שהרי שני לאוים

ועבודה זו אינה כמו שטועים בזה טעות גמור לחשוב שצריך לפרק הרים ולשבר סלעים, איבערקערען די וועלט. האמת הגמור הוא, אשר כל עבודה ופועל, איזה שיהיו, בכוונה אמיתית די ומספיק: א ברכה בכוונה, דעם ווארט אין דאוונען כדבעי בהכנת הלב ובידיעה לפני מי אתה עומד, א פסוק חומש בידיעה שהוא דבר ה', א פסוק תהלים, ומדה טובה לקרב לבו של חברו באהבה וחבה.

אמת הדבר, אשר בכדי להגיע לזה צריכים יגיעת רבה ועצומה, פשוט לערנען א רבוי און פארשטיין - כל אחד לפי ערכו - ואז ה' בעזרו שיהי' כפי האמת.

רַבְּנוּ הַגָּדוֹל - הַזֶּקֶן - סֵדֶר לְפָנַי אַנ"ש [=אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, חֲסִידֵי חַב"ד] הַעֲבוּדָה בְּמַחַ וְלַחֲפֵשׂ אֶת הָאֱמֶת, לְבַקֵּר כֹּל תְּנוּעָה שֶׁתְּהִיָּה רַק כְּפִי הָאֱמֶת וּבָאָה עַל יְדֵי עֲבוּדָה. וְעֲבוּדָה זוֹ אֵינָה כְּמוֹ שְׁטוּעִים בְּזֶה טְעוֹת גְּמוֹר, לְחַשֵּׁב שְׁצָרִיךְ לְפָרֵק הָרִים וּלְשַׁבֵּר סְלָעִים, 'לְהַפִּיךְ אֶת הָעוֹלָם'. הָאֱמֶת הַגָּמוֹר הוּא, אֲשֶׁר כֹּל עֲבוּדָה וּפְעֵל, אֵיזָה שִׁיְהִי, בְּכוּנָה אֱמֶתִית - דִּי וּמִסְפִּיק: בְּרָכָה בְּכוּנָה, מְלָה בְּתַפְלָה כְּרֵאוּי בְּהַכְנַת הַלֵּב וּבִידִיעָה לְפָנַי מִי אַתָּה עוֹמֵד, פְּסוּק חֲמוֹשׁ בִּידִיעָה שֶׁהוּא דָּבָר ה', פְּסוּק תְּהִלִּים, וּמְדָה טוֹבָה לְקָרֵב לְבוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ בְּאַהֲבָה וְחֻבָּה. אֱמֶת הַדָּבָר, אֲשֶׁר בְּכַדִּי לְהַגִּיעַ לְזֶה צְרִיכִים יְגִיעָה רַבָּה וְעֲצוּמָה, פְּשׁוּט לְלַמֵּד הַרְבֵּה וּלְהִבִּין - כֹּל אֶחָד לְפִי עֶרְכּוֹ - וְאִזּוֹ ה' בְּעֲזָרוֹ שִׁיְהִיָּה כְּפִי הָאֱמֶת.

יום שלישי ב אדר שני ה'תש"ג

שיעורים. חומש: פקודי, שלישי עם פירש"י.
תהלים: י"ז.
תניא: ואם ירחיב . . . 86 כמ"ש לקמן.

הַבְּרָכָה צְרִיכָה לְאֵיזָה דָּבָר שֶׁתֵּאָחַז בּוֹ, וְכִמוֹ הַמָּטָר - עַל שְׂדֵה חֲרוּשָׁה וְזֵרוּעָה, אוֹ הַיּוֹרָה וּמִלְקוֹשׁ - עַל תְּבוּאֹת הַשָּׂדֶה וְהַפָּרֶם. אֲבָל בְּשֵׂדֶה בּוֹר לֹא חֲרוּשָׁה וְלֹא זֵרוּעָה, אֵינן הַמָּטָר יוֹרָה וּמִלְקוֹשׁ מְבִיאִים תּוֹעֵלָת.

המשך ביאור למס' תמורה ליום רביעי עמ' ב

21 הוא ממונו ובידו למוכרו. אַבְל בּוֹמֵן שְׂבִית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם, בִּיּוֹן
22 דְּבִכּוֹר תָּם לְהַקְרִיבָה עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ הוּא דְקָא' (עומד), אֵינן מוֹכְרִין
23 אוֹתוֹ תָּמִים חִי, שֶׁכֵּן אֵינן הַכֵּחַן זוֹכֵה בּוֹ אֲלֵא רַק לֵאחֲרֵי הַקִּטְרֹת
24 אִימוריו עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ.
25 רבא מקשה על דברי רב נחמן ממשנה: אֵי תִיבִיָּה רְבָא לְרַב נַחְמָן,
26 הֲלֹא מִדְּבַרֵי הַמִּשְׁנָה 'מוֹכְרִין אוֹתוֹ תָּמִים חִי' מִשְׁמַע שְׂבִיבָה
27 לְהַשְׁמִיעֵנוּ, חִי אֵינן (הוא נמכר), אֲבָל שְׂחוּט לֹא נִמְכַר. וְדָן רַבָּא,
28 אֵימַת נִאמַר דִּיּוֹק זֶה, אֵילִימָא שְׂבִיבָה תָּהּ הַדְּבָרִים אִמּוּרִים, מִי
29 אֵיכָא (וכי יש) בּוֹמֵן הַזֶּה בְּכוֹר תָּם שְׂחוּט שֶׁהוּא מוֹתֵר בְּהַנָּאָה, הֲלֹא
30 דִּינוֹ כְּקִדְשִׁים שֶׁנִּשְׁחָטוּ מִחוּץ לְעוֹרָה שֶׁהֵם אִסּוּרִים בְּהַנָּאָה, וְאֵיךְ
31 תִּיתְכֵן בּוֹ מְכִירָה. אֲלֵא פְּשִׁיטָא שֶׁהַמִּשְׁנָה מְדַבֵּרַת בּוֹמֵן שְׂבִיבָה
32 הַמִּקְדָּשׁ קָיָם, וְקִתְּנֵי נִמִּי - וְגַם עַל אוֹתוֹ זְמַן שְׂבִיבָה 'מוֹכְרִין אוֹתוֹ
33 תָּמִים חִי' (אֲלֵמָא אֵי תִּי לִיָּה לְבָתֵּן זְכוּיָה בְּגוּוּיָה) מִשּׁוּם שֶׁהוּא מִמּוֹן
34 הַכֵּחַן אֲפִילוֹ שֶׁהוּא עוֹמֵד לְהַקְרִיבָה, וְלֹא כְּדַבְרֵי רַב נַחְמָן.
35 הַשִּׁיב רַב נַחְמָן לְרַבָּא: לֹא קוֹשִׂיא הִיא זֶה, אֲלֵא לְעוֹלָם בּוֹמֵן תָּהּ
36 מְדַבֵּרַת הַמִּשְׁנָה, שֶׁהִי מִי (וכי) קִתְּנֵי בַּהּ בְּפִירוֹשׁ 'מוֹכְרִין אוֹתוֹ
37 תָּמִים, חִי אֵינן, שְׂחוּט לֹא', הִרִי לֹא אִמְרָה אֲלֵא 'מוֹכְרִים אוֹתוֹ תָּם
38 חִי, וְלֹא בֵּאָה הַמִּשְׁנָה לְהַשְׁמִיעֵנוּ שֶׁלֹּאחֲרֵי שְׂחוּטָה אֵינן נִמְכַר, אֲלֵא
39 הֵא גּוֹפָא אֲתָא לְאַשְׁמוּעֵינוּ, דְּבּוֹמֵן תָּהּ נִמִּי מוֹכְרִין אוֹתוֹ תָּמִים
40 חִי, וְאֵינן אִמּוּרִים שֶׁלֹּא זוֹכֵה בּוֹ הַכֵּחַן עַד שִׁפּוּל בּוֹ מוּם.

1 שֶׁהֵם זְכוּיָן בּוֹ בְּחִיּוֹ, וּמֵאחֲרַי שֶׁהוּא שֶׁלֵּהֵם הִרִי הֵם יוֹכֵלִים לְהַמִּיר בּוֹ.
2 הַשִּׁיב וְאִמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא, וְהֲלֹא כְּבָר נִאמַר בְּתַמּוּרָה (ויקרא כו ט),
3 'וְהִיָּה הוּא וְתַמּוּרָתוֹ יִהְיֶה קוֹדֵשׁ', וּבִכֵּר הַקִּישׁ הַכְּתוּב אֵת מַעֲשֵׂה
4 הַתַּמּוּרָה לְמַעֲשֵׂה הַהַקְדָּשׁ הָרֵאשׁוֹן, מִהַ הַקִּדְשׁ הֵיכָן קְדוּשָׁה חֲלָה
5 עָלָיו (על הקרבן), הֲלֹא כְּבִית (ברשות) הַבְּעָלִים שֶׁהַקְדִּישׁוֹ
6 חֲלָה קְדוּשָׁתוֹ, אֵיךְ תַּמּוּרָה אֵינָה חֲלָה אֲלֵא בְּהַדְּמָה שֶׁהַקְדִּישׁוֹ
7 כְּבִית הַבְּעָלִים הַמִּמִּיר. מִהַ שֶׁאֵינן כֵּן בְּכּוֹר שֶׁהוּא קְדוֹשׁ מִרְחַם,
8 וְקְדוּשָׁתוֹ חֲלָה עָלָיו בְּבֵית הַיִּשְׂרָאֵל קוֹדֵם שֶׁהַגִּיעַ לְיַד הַכֵּחַן, וְעַל כֵּן
9 אֵינן הַכֵּחַן מִמִּיר בּוֹ.

גמרא

10 הגמרא דנה בדברי המשנה במסכת מעשר שני ומפרשת אותם: תִּנְן
11 הָתָם (מעשר שני פ"א מ"ב), כְּבוֹר בְּהַמָּה טְהוּרָה, הַכְּהֵנִים שֶׁקִּיבְלוּהוּ
12 בְּמַתְנֵה מוֹכְרִין אוֹתוֹ (יכולים למוכרו) לֵאחֲרֵים כִּשְׁהוּא תָּם בְּלֹא
13 מוּם, דוּקָא בְּעוּדוֹ חִי, וְכִשְׁהוּא בְּעַל מוּם מוֹכְרִים אוֹתוֹ בֵּין חִי וּבֵין
14 שְׂחוּט. וְכִמוֹ כֵּן מְקַדְּשִׁין בּוֹ (את) הָאִשָּׁה עַל יְדֵי שְׁנוּתָנִים לֵה אוֹתוֹ
15 לְשֵׁם קִידוּשִׁין, אִם הוּא תָם דוּקָא בְּחִיּוֹ, וְאִם הוּא בְּעַל מוּם מְקַדְּשִׁים
16 בּוֹ בֵּין חִי וּבֵין שְׂחוּט. רַב נַחְמָן מְבַאֵר דְּבַרֵי מִשְׁנָה זֶה: אִמַר רַב נַחְמָן
17 אִמַר רַבָּה בַר אֲבוּהַ, לֹא שָׁנוּ בְּמִשְׁנֵה שְׂמוּכְרִים בְּכוֹר תָּם חִי, אֲלֵא
18 בּוֹמֵן תָּהּ שֶׁאֵינן עוֹמֵד לְהַקְרִיבָה, שֶׁכֵּן הוּאֵיל וְאֵי תִּי לִיָּה לְבָתֵּן זְכוּיָה
19 בְּגוּוּיָה (ויש לו לכהן זכות בו) (הואֵיל וְיֵשׁ לְבָתֵּן שׁוֹתְפוֹת בּוֹ) הִרִי
20